

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felolvasó szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, félévre 2.50, negyedévre 1.25
Egyes szám ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közzétük.

A város háztartása.

Sátoralja-Ujhely, április 7

Sátoralja-Ujhely város, Zemplén vármegye székvárosa már megkezdte az új munkát. A község belső berendezését az új igényekhez mérten újjáalakítják. Elegánsabb, udvarképesebb belső máztkennek a régi község avult falaira. Imponálni kell, szükséges a dekorum. Hogyne! Hiszen most már saját portánkon belül nagyobb urak lehetünk, mint eddig voltunk. Lehetnének ám, csakohgy ehez nem elég az urhatnáság, pénz is kell ám hozzá. No de hisz' majd fogja adni a polgár, gondoskodik majd ő a garasokról.

Bizony, bizony úgy volnánk vele, hogy keserű guny nélkül ma sem tudunk elhaladni az átalakulás mellett. De lsten neki, ha már benne vagyunk, törődjünk belé, nyugodjunk meg a végzet akaratában. Most pedig, hogy új barázdákat kell hasítani a jövő földjébe, szántsunk az okosság és bölcsesség ekéjével és hintyük el a barázdákban az anyagi erő, a szellemi és kulturális haladás tisztá magvait.

Különösen pedig legelső sorban ügyeljünk a város háztartására. Ésszerűen, okosan avatkozunk a gazdasági kérdésekbe. Minden érdeket egybevetve, arányítva és viszonyítva, a szükséges és lehetséges ezer és ezer kérdésével: foglalkozunk vele figyelemmel és gondosan.

Lebegjen mindig szemük előtt a város szegény polgárainak megterhelhetése és előnye. De viszonyos arányban. Lebegjen szemük előtt a törvény, a mely szerint csakis kivételes körülmények között lehet önállósággal szabályozott adónemeket s adó jellegével nem bíró pénzbeli közszolgáltatásokat megállapítani. Vigyázzanak mindenkor a kivételes körülmény alkalmazására.

Lebegjen mindig szemük előtt a horribilis pótdadó és jusson eszükbe, hogy a szívtelenségek hősei könnyen úgy járhatnak majd, mint Machbeth a Banquo szemlélével.

Órizzkedjünk ennek a jelenetnek előidézésétől. Mert ha ez bekövetkezik, akkor a régi, szerény uralom legyilkolásának emlékére meg fog mozdulni a polgárság szunnyadó vére, miként a birmani erdő...

Azért hát Uraim töltsünk tisztá bort a pohárba. Gondoljuk el, hogy a rendezett tanácsú városnak ma még sokkalta tágabb az adóztatási joga. De úgy kell annak lenni, hogy ne éljenek vissza vele az adóztatási joggal. Igaz az, — a törvényben van, — hogy kivételesen a törvényhatóság előterjesztésére és a kormány engedélye után a közvetett állami adókra is vethetnek most pótdadót, a város területen illetékeket, helypénzeket, vámkokat szedhetnek, de még tovább is terjed a jog: mert most a város az állam által igénybe nem vett önálló és illetve új adónemeket is hozhat be. Világos tehát előttünk,

hogy most egy tágabb és sokkalta szélesebb jogkörben mozgunk.

De vigyázva kell ebben a mederben működni, nehogy elmerüljön benne az egész város. Ebben a szélesebb adójogkörben maga a törvény intézkedik, hogy az új adónemek alkalmazásánál tekintetbe veendő az ipar és kereskedelem érdekeinek veszélyeztetése, tekintetbe veendő az államjövdelem biztosítása. Már pedig ha mindezekkel leszámoltunk és mindezeket tekintetbe vettük az átalakulás eszméjének felszillanása óta (mert hisz' a jövőre is gondolni kellett) akkor már tudhattuk, hogy ezt a várost bizony oly szegény nép lakja, amely új adót elviselni nem lesz képes. Nem pedig a törvény szellemének értelmében azért, mert ipar' és kereskedelem ezt még ma el nem bírja. És eo ipso azért sem, mert itt iparosok és kereskedők képezik az adóerőforrást és így ezzel kapcsolatosan maga az államjövdelem szenvedné majd a csorbát. Tehát sem a törvény, sem a ráció meg nem engedni a városnak, hogy itt az adóztatási jogkörét tágíthassa.

Ezzel tisztában kellett lenni. Mert ez így van.

De megvigasztal bennünket a törvény ama intézkedése, hogy a rendkívüli esetekben engedélyezhető adók és más bevételnek kötelezőleg el nem rendelhető bármily súlyos valamely rendezett tanácsú városban a pótdadó. Így helyes ez. Hadd lássuk mit fizetünk, hadd lássuk tisztá üvegen keresz-

tül mennyibe kerül ez az új berendezkedés.

Mi a képviselőtestület egy tekintélyes része iránt teljes bizalommal voltunk és vagyunk. Mi akarjuk reményelni, hogy a rendezett tanács önkormányzati, iniciatív tevékenységét helyes mederbe fognak igyekezni terelni és mint az iniciatívának alkotó elmei mindent el fognak követni, hogy önző és érdekszemponatok a városnál, de különösen a háztartásnál ne érvényesülhessenek.

Vegyük azonban tekintetbe, hogy míg a szabad autonomia közérdekű ügyeinek felkarolása körül a túl nagy szabadság az anyagi erők forrásainak kimerítésére, könnyelmű kizsárolására és ésszerűtlen pazarlására vihet éppen úgy a szűkkeblű megszorítás az autonóm szellem és tevékenység elé könnyen gáncsot vethet.

Ezért mondunk mi valamit az Uraknak.

Minden háztartási nehézség és ésszerűség mellett csak úgy fejthetnek ki üdvös munkát, ha behatolnak ennek a városnak a lelkébe, ha beénekelnek a veséjébe. Ezt pedig úgy érhetik el, ha szakítanak a mult rendszerével. Mert Uraim itt nemcsak a forma változtatása, hanem a rendszerváltoztatása is szükséges.

Itten eddig nem volt divatban az összehasonlítások methodusa, a költségvetések realizálása.

Most ugyan a törvény megköveteli, hogy a költségvetési előirányzat kinyomattassék és szétosztassék, de mindez az egészszé-

TÁRCA.

Egy

befagyott pohárköszöntő.*)

A „Felsőmagyarországi Hirlap” tárcája.

Írta: *id. Bajusz József.*

Minden hangszer között,
Mely eddig rám hatott,
Legtöbbre becsülöm
A dalt és dalnokot.

Miclón az est leszáll,
A nyüzsgölét kihál,
Az éj' mély csendjében
Mily ígéző a dal!

Elvesztett társát
Sirató csalogány,
Zsarnok hatalmában
Búsuló rableány.

Te érted szabadság
Mily fájón zengenek!
Hangjuk örök panasz
Azt sirják: »szenyvedek.«

*) A sátoralja-ujhelyi dalárda újból alakulása óta lapunk munkatársának csakis a folyó évi március 15-iki ünnepélykor nyílt volna alkalom ez a pohárköszöntő elmondani, de akkor az alkalmi költemények elszavalása vette őt igénybe nem akarta a t. közönség türelmét farszani és az ünnepély eszméjéről másfelé terelni. Miután nem tudja lesz e rövid időn belül alkalom e pohárköszöntő elmondására és mint hogy óhajta, hogy ezt szélesebb körben is ösmerje a t. olvasó közönség, ez után küldi ezt a sátoralja-ujhelyi új dalárdának.

Elsőnek kit tegyek?
— Szorogva kérdezem —
A palmaág, babér,
Ugyan kié legyen?

Dalnoknak nyujtom azt,
Ajkán a dal kihül,
De — mint te kis madár!
Vele el nem repül...

Dal, ének itt maradj,
Mit ezek zengenek...
Ifju barátaim!
Csak énekeljetek.

»Apolló«, »Orpheus«,
»Bán« jutott eszembe.
Mikor e dalloskór
Még azt énekelte:

»Hej! Rákóczy Ferenc!
Hej! híres Beresényi!
Eltűnt nagyidőnknek
Legnagyobb vezére!...»

Vagy, hogy: »könyveinket
Eltitkolni bajos!...»
Sirjal velünk együtt,
Sirjal Kossuth Lajos!«

Ezek szívhez szólnak,
Mint Orpheus dala,
A mely a fát, követ,
Földet megingatta.

Hogyne ingatná meg
A magyar szíveket?

Hol keressen ily dal
Ha nem itt híveket?

Rákóczy és Kossuth
Szülőmegyéjében, —
Igaz, — fogyatkozott
Régi nagy hírében.

E' sívár világban
Megfogyott e megye!...
Épen azért multját
Régi dal hirdesse

Ne vegyétek zokon
Töllem — amit mondok.
Hisz' már említettem:
Az emberi hangot.

A dalt és éneket,
Ha összhang van benne?
Az én muzsám mindig
Legtöbbre becsülte.

Ne vegyétek zokon,
Hogy kimondom bátran:
»A régi nótákat
Jobbaknak találtam.«

Mikor a természet
Maga volt a mester,
A nép' ajkán támadt
A dal a szöveggel.

Mely tavaszt hirdetve
Mint egy ílet felszáll!...
Száll!... száll!... cserebogár,
Sárga cserebogár.«

Nem vonatkozással
Mondom én ezeket,
Mert ti minden téren
Megállva a helyet.

Ugy alkalmaztátok
A hang művészetet,
A milyen fajta dal
Kivánnak töletek.

Az »idegen dallam«
Nem a ti hibátok,
Mert vitorlátokat
Ki nem bonthattátok.

A rohanó vihar,
Nyugot árja ellen
Egymagatok, ez most
A divat, korszellem.

Dalnak, gondolatnak
Ki vethetne gátat?
Az a szíven fészkel
Tűzparipán vágat.

Mint Phoebus, — de egygyet
Igen, kérek egygyet:
»Ne cseréljétek fel
Azt a szép éneket.«

Imházainkban
Amit énekelünk:
»Erős várunk nekünk
Isten! a reményünk!

Olyan korban éltem
A mikor a költő,

Sienit, granit, labrador, szürke és fehérmárvány, valamint homokkő

sírkövek és pyramisok

nagy raktára dus választékban
5—1000 frtig

BURGER M.

sírkőraktárában

S.-a.-Ujhelyben, a Vörös ökör-

épületben.

Iroda az I. emeleten. 2—

Ugyanitt siremlék-kövek vésése, aranyozása és felállítása, sirdomb-kerítések felállítása legjutányosabb árban elvállaltatik

Irjunk!!
MÜLLER-
féle
Anthracen
TÉNTÁ-
val.
23—30 2.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
Ezen hirneves háziser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsoléséknél alkalmaztatik köszvényél, csiznál, fogszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsolésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorla Horgony-Liniment olnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József gyógyszerésznél Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czégyjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Ha szép kenyeret vagy süteményt akar ön, kérjen
40—50 deka buzaliszthez 5 krajczárért 2 dekagramm
„Stella” sütőport
mely jobb minden bécsi gyártmánynál.
Kapható Sátoralja-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Malártsik György, Klein Albert, Klein Géza, Behyna Testv., Szikszay Róza, Hazai Adolf, Klein Henrik, Fischer Hani, Glüch Samu, Grünbaum Márkusz és Lichteinstein Adolf urak kereskedésében.

Legnagyobb nyeresemény
legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeresemény **JEGYZÉKE.**
A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben **1.000,000 korona**
A nyeresemények részletes beosztása a következő:

50 Kézpénzben fizetendő	1	Jutalom	600000
	1	nyer. á	400000
	1	„	200000
	2	„	100000
	1	„	90000
	1	„	80000
	1	„	70000
	2	„	60000
	1	„	40000
	5	„	30000
	1	„	25000
	7	„	20000
	3	„	15000
	31	„	10000
	67	„	5000
	3	„	3000
	432	„	2000
	763	„	1000
	1238	„	500
	90	„	300
	31700	„	200
	3900	„	170
	4900	„	130
	50	„	100
	3900	„	80
	2900	„	40
	50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és
100,000 sorsjegyre újból **50,000 nyeresemény** jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyzék szerint az **összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.**
A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes **óriásiak.**
Összesen tizenhárom millió 160 ezer koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben **egy millió korona.**
Szíves mielőbbi megrendeléseknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerű **eredeti árban** és pedig: egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.— fél „ „ „ 3.— „ negyed „ „ 1.50 „ nyolczad „ „ —.75
küldünk szét **utánvétellel**, vagy a **pénz előleges beklüldése ellenében.**
A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a m. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.
Kérjük a **rendelvényeket** mielőbb legkésőbb azonban **f. é. április 17-ig** hozzánk beklüldeni.
TÖRÖK A. és TSA.
a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
Budapest, Váci-körút 4 A.
Sok és nagy nyereseményt fizetünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül **egy és fél millió koronát.**

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa uraknak Budapest.
Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.
Az összeget..... frt **utánvételre kérem postautalvánnyal küldöm.** A nem tetsző törörendő.

Vegyi ruhatisztító és selyem, szövet, gyapju-ruha festő-üzlet
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy itt **Sátoralja-Ujhelyben** gőzerőre berendezett vegyi ruhatisztító-, mű-selyem-, és kelmefestő üzletemben **elvállalok tisztításra:** fejtetlen és fejttet bálí-, utcai, selyem-, plüsch-, szövet- és kreton-ruhákat, bármily dús díszítéssel. — Továbbá úri- és női-öltönyöket, egyenruhákat, bálí-belépőket, selyemkendőket, csipke-függönyöket, prémesett és himzett tárgyakat, gyermek-ruhákat, szállagot, nyakkendőt, keztyűt és minden itt fel nem sorolt tárgyakat. — **Gőz ruha-festészetemet** különösen ajánlom a közönség figyelmébe.
Festésre minden megunt színt, vagy színét hagyott női- és férfi-ruhákat, a volt eredeti színben, vagy a legdivatosabb színekben bolti minta után csakis tiszta világos színű szövetek alkalmasak. A férfi-ruhák fejtetlen, a női-ruhák szétfejtte, mivel így a kívánt szín tökéletesen elérhető.
Alkalmi ruha kívánatra a legrovidebb idő alatt tisztítatik. — Festésre adandó tárgyak 8 nap alatt festetnek. — Ajánlom továbbá téli-ruhák festését, u. m.: télifelöltök, köpenyek, női gallérok stb., melyek szép kivitelben és gyorsan eszközöltetnek.
Vidéki megbízásokat posta-utánvétellel a legpontosabban teljesítek.
Magamat becses pártfogásába ajánlván maradtam 84. 6—6
Férfi és női ruhák 24 óra alatt tisztítatnak. mély tisztelettel:
Főüzlet és nagyműhelyem: Sátoralja-Ujhely, Kazinezy-utca **Rakovszky Sándor,**
508. sz. a kereskedelmi bankkal szemben **vegyi tisztító és kelme-festő.**
Folyó év április 24-ik napjától kezdve üzletemet és nagyműhelyemet saját házamba Bercsényi-utca 45-ik sz. a foház átellenébe helyezem át.

ÁRJEGYZÉK:

Vegytisztítási árak:		1 hosszu női	
1 egész női ruha derékkal	1.60	1 köpeny	1.— 1.70
1 szövet ruhaalj	—70 1.20	1 gallér	—60 —80
1 szövet derék	—50 —70	1 kötény bár-	—20 —30
1 szövet bluz	—50 —70	1 fejschawl	—30 —50
1 selyem bluz	—80 1.20	1 nyakkendő	—10 —20
1 selyem ruha	1.20 1.80	1 gyapju takaró	—60 1.—
1 sötét aljjal	1.20 1.80	1 világos öltöny	1.80 2.—
1 egész selyem ruha derékkal	1.80 3.—	1 sötét öltöny	1.60 1.80
1 asztal- vagy ágytakaró	—70 1.—	1 rok	—80 1.—
1 kis selyem fejkendő	—20 —40	1 nadrág	—70 —80
1 k. szövet fejk.	—20 —30	1 szalon rok	1.— 1.20
1 nagy selyemk.	—80 1.—	1 egész szal. ruha	2.— 2.00
1 berliner belépő	—60 1.—	1 überzieher	1.20 1.40
1 betét	—15 —40	1 téli rok	1.20 1.60
1 napernyő	—40 —60	1 tiszti nadrág	—70 —80
1 női kalap	—40 —60	1 tiszti zubbony	—80 1.—
1 p. glace-keztyű	—15 —30	1 disz tiszti zub.	1.— 1.20
1 fehér muff	—40 —60	1 tiszti köpeny	1.20 1.80
vagy boá	—60 1.20	1 ölt. díszm. ruha	2.40 3.—
1 rövid női rok	—70 1.—	1 p. csipke függ.	—60 1.—
		1 p. szövet függ.	1.20 1.80
		1 kg. butorszövet	
		minőség szerint	—60 1.60